

ד"ר בן-ציון סורוצקין
פסיכולוג קליני
ברוקלין, ניו-יורק
bensort@aol.com
www.DrSorotzkin.com

משיכה לבני אותו המין: מעבר לרטריקה¹

(עודכן ביוני 2002)

יותר ויותר גברים צעירים בציבור החרדי פונים לטיפול בשל דאגה לאוריינטציה מינית שלהם. גם כאשר הם תולים את התעניינותם בטיפול בסיבות אחרות, לא פעם דאגתם בנושא SSA (משיכה לבני אותו המין Same-Sex Attraction) עולה בשלב מאוחר יותר כחשש סמוי פשוט במוח התת-מודע שלהם.

לעתים, הדאגה בעניין ה-SSA עוסקת בחיי הדמיון שלהם בלבד. במקרים אחרים, החששות נובעות מהעובדה שצעירים אלו החצינו התנהגות מינית עם אחרים מבני אותו המין. כשמקרים כאלה התרחשו בעבר, המשתתפים "בסך הכול" נאלצו להתמודד עם רגשי האשם שלהם בגין התנהגות פושעת. מאז התהוותה של המהפכה הגאה והמשגת הרעיון של "להיות" הומוסקסואל (המושגת על הנחת היסוד שאנשים נולדים כך), צעירים רבים מגיבים לאירועים כגון אלו בפחד מבעית שמעשיהם מוכיחים כי הם אכן הומוסקסואלים. חרדה זו מאפילה אף על תחושות האשמה. חרדת האוריינטציה המינית מעוררת בעיות משניות רבות כגון קושי בריכוז, מצב רוח מדוכדך, הערכה עצמית נמוכה וכו'.

אשליית "הגן ההומוסקסואלי"

הודות למאמצי היחצנות היעילים במיוחד של הפעילים ההומוסקסואליים, אנשים רבים מתקשים להאמין שיש מחסור בהוכחות מדעיות אמינות לקיומו של "גן ההומוסקסואלי", שכן השקפה זו סותרת את מה שמוצג בפני העולם הרחב כעובדה מוגמרת. נעשו מספר ניסיונות מצד מדענים המגדירים עצמם כהומוסקסואליים להביא ראיות לגורמים גנטיים להומוסקסואליות, אך אלו מעולם לא עמדו בכור המבחן של בדיקה מדעית קפדנית.² רוב הציבור אינו יודע שאנשים התומכים בזכויות הומוסקסואליות כותבים במסמכיהם הפנימיים שהפצת המושג של "גן ההומוסקסואלי" מקדמת את האג'נדה שלהם (למרות המחסור בהוכחות מדעיות).³

האופן שבו מוצגת השאלה של "להיוולד הומוסקסואל" בתרבות הפופולרית הוא תכסיס פוליטי של הפעילים ההומוסקסואליים. בפני הציבור מוצגות שתי דרכים אפשריות להבנת תופעת ההומוסקסואליות: או שאנשים נולדים הומוסקסואליים, או שהם בוחרים להיות הומוסקסואליים. מכיוון שבחירה מודעת ומחושבת בהומוסקסואליות נראית מופרכת, אנשים הגיוניים נאלצים להסיק שהומוסקסואליים נולדים כך. כאשר מסבירים להם שהדבר נובע מגורמים גנטיים, הם רואים זאת כחלק מקדמת המדע, דהיינו: חשיפת המנגנון הספציפי של "איך נולדים כך".⁴

אולם, בחירה זו אינה אלא דיכוטומיה שקרית. האופציה השלישית, שאינה זוכה להכרה, היא שגורמים בסביבה ההתפתחותית של האדם יוצרים את הבסיס הרגשי והתת-מודע לתחושות הומוסקסואליות. ייעוד גנטי אינו ההסבר

¹ פורסם בספר "צניעות מינית, הפרדה מגדרית, הומוסקסואליות: דעות רבניות ופסיכולוגיות". עורך: סימור הופמן (2020). גרסה קודמת של מאמר זה פורסמה ב-Dialogue, סתיו 2013, מס' 4, עמ' 218-233.

² לתייעוד, ראה <https://www.therapeuticchoice.com/frequently-asked-questions> - "האם הומוסקסואליות נקבעת באופן גנטי או ביולוגי מהותי?"

³ בשנים הראשונות של האקטיביזם הגאה הצהיר חוקר גאה כך: "אנשים החושבים שהומוסקסואליים... נולדים כך הם בעלי סיכויים רבים יותר לתמוך בזכויות הומוסקסואליות".

⁴ המוטיבציה הפוליטית לעמדה העיקשת שאנשים הומוסקסואליים נולדים באופן זה נחשפה כאשר סינתיה ניקסון, שחקנית נודעת, הצהירה בפני קהל הומוסקסואלי שהיא "בחרה להיות לסבית". הצהרה זו לא מצאה חן בעיני קהל הצופים ההומוסקסואלי. "הם ניסו לשדל אותי לשנות את הצהרתי מפני שלדבריהם, היא מצביעה על כך שהומוסקסואליות יכולה להיות בחירה" [דווח במגזין The Week, 10 לפברואר, 2012, עמ' 8].

היחיד למה שאנשים הומוסקסואליים רבים חווים כחוסר ברירה אחרת מלבד משיכה הומוסקסואלית. אנשים רבים חווים כפייתיות מסוג זה מסיבות פסיכולוגיות בעיקרן.

אנשים שגדלו בבתים מתעללים מאוד עלולים להרגיש שהם חייבים לחשוך בכולם. ייתכן שהם ירגישו כפייה להאמין שהם ייכשלו בכל מעשיהם. הגירוי הקטן ביותר עלול לגרום להם לחוות כעס בלתי נשלט. האם הקושי העצום שהם חווים בניסיון לשנות את דפוסי המחשבה האלו מביא אותנו למסקנה הכרחית שהם "נולדו כך"? או האם נוכל להסיק שגם כוחות פסיכולוגיים רבי עוצמה מסוגלים ליצור דחפים מאלצים?

גם אם גן הקשור להומוסקסואליות היה מתגלה, תיאור גן כגון זה כ"גן של הומוסקסואליות" היה בלתי מדויק להחריד. התפיסה הפופולרית אודות "מציאת גן" להפרעה או לתכונה אנושית היא שעצם מציאתו של הגן מחייבת את אותו אדם לפתח את ההפרעה או את התכונה. אך למעשה, אין הדבר כך. חוקרים רציניים הגיעו להסכמה אוניברסלית שגורמים ביולוגיים המשפיעים על תכונות אנוש פועלים אך ורק באופנים המושפעים במידה משמעותית מגורמים סביבתיים (דר-נמרוד והיינה, 2011).

כפי שמדגיש חוקר בתחום הגמגום (סטרקוותר, 2002):

גנטיקה אינה קובעת התנהגות כפי שהיא קובעת תכונות פיזיות כגון צבע עיניים. בתחום ההתנהגות, הסביבה עצמה מעורבת במידה משמעותית בהעברה הגנטית, גם במקרה שפרופורציית הסטייה המיוחסת להשפעה הגנטית היא גבוהה... גנים אינם מייצרים התנהגות; הם אפילו אינם קובעים התנהגות, אלא רק משפיעים על הסבירות שההתנהגות תתרחש, בתנאי שתיווצר השפעה סביבתית מסוימת... [עמ' 275].

הקווים הפשטניים מדי שבהם משרטטת המדיה הפופולרית את הגן ה"הופך" אדם להומוסקסואל נובעים רק באופן חלקי מתעמולת פעילי התנועה ההומוסקסואלית. היא גם משקפת את הנטייה האמריקאית מאוד לפשט נושאים מורכבים בצורה מוגזמת. במאמר שהתפרסם בביטאון האמריקני לפסיכיאטריה, גינה חוקר מסוים את "דיבורי הגנים" הרווחים בכתיבה של אנשים מן השורה ומקצוענים כאחד באשר להפרעות פסיכיאטריות והתנהגויות מורכבות אחרות. דברים אלו מוליכים את הקורא שולל, ומצביעים כביכול על קשר ישיר בין גן לבין תכונה או הפרעה (קנדלר, 2005).¹ בנימה דומה, חוקר גנטי ידוע שם ציין במהדורה מיוחדת של *Science* (מנ, 1994):

... יחסי הגומלין של גנים וסביבה מורכבים הרבה יותר מ"הגנים האלימים" ו"הגנים האינטליגנטיים" הפשוטים המוצעים במדיה הפופולרית... אותם נתונים המדגימים את השפעתם של גנים מצביעים גם כן על השפעתם העצומה של גורמים שאינם גנטיים [עמ' 1687].

הסיפור הבא, שהתרחש במציאות, ממחיש את ההשפעה המכרעת של גורמים סביבתיים (קרי: גישות הוריות), גם בהתמודדות עם התנהגות בעלת בסיס גנטי (ניובאר וניובאר, 1990):

בנות תאומות זהות הופרדו בינקותן וגודלו בנפרד על ידי הורים מאמצים שונים... כאשר התאומות היו בנות שנתיים וחצי, שאלו את האם המאמצת של אחת מהן מספר שאלות. הכול בסדר עם שאנה, כך היא סיפרה, מלבד הרגלי האכילה שלה. "הילדה בלתי אפשרית. לא נוגעת בשום דבר שאני נותנת לה. לא פירה, לא בננות. שום דבר ללא תוספת קינמון. הכול צריך להיות עם קינמון. אני ממש אוכדת עצות בעניין הזה. אנחנו נאבקות בכל ארוחה. היא רוצה קינמון עם כל דבר!"

ביתה של התאומה שנייה, הרחק מהראשונה, האם השנייה לא הזכירה בעיות אכילה כלל. "אלן אוכלת היטב", היא אמרה, ואחרי רגע הוסיפה: "למעשה, כל עוד אני מוסיפה קינמון לאוכל שלה, היא אוכלת הכול". [עמ' 20]

חלק הארי של האסמכתאות המדעיות מצביע על כך שגורמים סביבתיים הם האחראיים העיקריים לכך שאדם יחווה SSA (משיכה לבני אותו המין), וכל גורם ביולוגי אפשרי משחק תפקיד משני בכך שהוא הופך אנשים מסוימים לפגיעים יותר להשפעות הסביבה. אנשים מסוימים עם SSA מתקשים לקבל עובדה זו, מפני שהם חשו משיכה לבני אותו המין מגיל צעיר מאוד. בעיני רבים, עובדה זו מהווה ראיה מוחצת לכך שתחושות אלו מוטבעות "בדיסק

¹ ראה גם ווייטהד, 2011a.

הקשיח". ניתן לתהות האם זו גם דעתם על אנשים שתמיד נמשכו מינית לילדים (או אף לחיות) או שהיה להם דחף לזנות. האם עלינו לצאת מתוך נקודת הנחה שגם אלו תחושות מולדות המוטבעות באופיים? ואם כן, האם אנו מגיעים למסקנה שזו ווריאציה נורמלית של מיניות אנושית?

מחקר שהתפרסם לאחרונה אמור לסתום את הגולל על מיתוס "הגן הומוסקסואלי":

מחקר בינלאומי מגלה שהתנהגות מינית מאותו המין מושפעת הן על מגנים והן ממרכיבים שאינם גנטיים, עם אלפי משתנים גנטיים שכל אחד מהם הוא בעל השפעה מועטה. יחד הם מסבירים רק חלק קטן מהתכונה.

במחקר עמיתים שפורסם ב-Science, חוקרים גילו הוכחות לכך שמשתנים גנטיים רבים תורמים להתנהגות מינית מאותו המין, אך כל אחד מהם הוא בעל השפעה מועטה. כשמשלבים אותם יחד, המשתנים מסבירים רק חלק קטן מסיכויי של אדם לעסוק אי פעם בהתנהגות מינית עם אדם מאותו המין.

המחקר מסיק שהן גנטיקה והן מרכיבים שאינם גנטיים משחקים תפקיד חשוב. חמישה מקומות בגנום האנושי נקשרו לתכונה זו ברמה סטטיסטית משמעותית, אך חמישה מיקומים אלו לוכדים רק חלקיק קטן מהתרומה הכללית של הגנום (הרבה פחות מאחוז אחד). הניתוח גילה בנוסף שאלפי משתנים אחרים תורמים אף הם תרומות קטנות שיחד עם חמשת המיקומים אחרים על בין שמונה לעשרים וחמישה אחוז מהסטייה בהתנהגות מינית מאותו המין שדווחה באופן עצמאי. הרבה מהיתר הוא כנראה הודות למרכיבים שאינם גנטיים...

לפי המחקר, אין "גן הומוסקסואלי" שקובע האם יהיו לאדם שותפים מיניים מאותו המין בחייו. הממצאים מעידים על כך שבלתי אפשרי לחזות באופן משמעותי את התנהגותו המינית של אדם עם בני אותו המין באמצעות גנטיקה...¹

אם תהיתם מדוע לא שמעתם על מחקר חשוב זה שהתפרסם בכתב עת יוקרתי, אני מציע את ההסבר הבא של גייבור מטה (2011):

הנחות היסוד הבלתי נחקרות של המדען קובעות וגם מגבילות את מה שהוא יגלה, כפי שהדגיש חוקר המתח פוריץ הדרך הנס סלב. "רוב האנשים אינם מבינים לגמרי באיזו מידה הרוח של מחקר מדעי והמסרים הנלמדים ממנו תלויים בהשקפות האישיות של המגלים" – כך הוא כתב ב- The Stress of Life. "בעידן התלוי במידה רבה כל במדע ומדענים, נקודה יסודית זו ראויה לתשומת לב מיוחדת". בהערכה כנה וגלויה זו ביטא סלב, רופא בעצמו, אמת שאנשים מעטים תופסים גם כיום, כעבור עשרים וחמש שנה [עמ' 3-4].

גורמים סביבתיים ל-SSA

שפע הראיות העולה מהמחקר המדעי הקפדני בנושא הפרעות ניתוק [Attachment Disorder] מבהיר שההתקשרויות המוקדמות ביותר בין ילדים לאנשים המטפלים בהם משפיעות עמוקות על הילד המתפתח, ולכן אין סיבה לפקפק בהשפעה זו על זהות מינית ואוריינטציה מינית.² נוכחנו לראות שהגורמים הדומיננטיים והישירים ביותר ל- SSA הם סביבתיים. כעת נדון בגורמים הללו.

בבואנו לדון בגורמים הסביבתיים העלולים לגרום ל-SSA, חשוב לתת את הדעת לסכנת ההכללה המופרזת הטמונה בדיון אודות הגורם לכל תסמין פסיכולוגי. למשל, ישנם גורמים רבים העלולים לגרום לדימוי עצמי נמוך, אך ברוב המקרים מדובר באנשים שספגו ביקורת רבה. בדומה לכך, נוכל לומר ש-SSA בדרך כלל נובע מבעיות בזהות מינית, כאשר ילד צעיר אינו מזדהה עם הגבריות של אביו. פעמים רבות, מצב זה הוא פועל יוצא מאב מרוחק, בלתי

¹ "Perspectives on the complex genetics of same-sex sexual behavior." By Broad Communications 08/29/2019 -

<https://www.broadinstitute.org/news/perspectives-complex-genetics-same-sex-sexual-behavior>

² ראה דוגמה, אטקינסון, ל. וזוקר, ק.ג. (עורכים), Attachment and Psychopathology 1997. ניו יורק: גילפורד [ראה בפרט את הדיון על בעיות זהות מינית בפרק מאת ס. גולדברג].

מעורב או נוקשה ומעניש יתר על המידה. במקרים רבים, נוכחותה של אם מעורבת ומתערבת מדי מחריף את עוצמת הדינמיקה הזאת. מובן שהסבר זה אינו מתאים לכל מקרה של SSA, ושלא כל ילד הגדל בסביבה כזאת מפתח SSA. בחייהם של כל האנשים ישנם גיוונים ומורכבויות רבים, הן בטמפרמנט המולד שלהם והן בכוחות הסביבתיים שאליהם הם נחשפים (וייטהד, 2011b).

לדוגמה, בהחלט מתקבל על הדעת לטעון שהורים לילד בעל "מזג רגיש" יתקשו יותר לעזור לו לפתח זהות מינית גברית נאותה. אתגר זה אינו שונה מהאתגרים העומדים בפני הוריו של ילד שדעתו מוסחת בקלות. ככל שההורים כל אחד בפני עצמו והמשפחה בכלל בריאים יותר בנפשם, כך גדלים הסיכויים שההורים יצליחו לעזור לילדם להתפתח בבריאות למרות מכשולים אלה.

ילד שמכל סיבה שהיא לא הצליח לפתח זהות מינית גברית נאותה ייתקל באתגרים רבים בהתפתחות הרגשית שלו. ייתכן שהוא ירגיש מנוכר מבנים אחרים ומתחומי העניין שלהם. כאשר בנים אחרים יגיעו לגיל שבו הם נמשכים לבנות, הוא יתעניין בבנים אחרים. זו אינה תוצאה של תשוקה מינית מולדת כלשהי לזכרים, שכן בעיית הזהות המינית מתחילה לפני גיל ההתעניינות המינית. למעשה, בשלב שבני גילו בזו לבנות, הוא רצה לשחק רק עם בנות.

בבואנו לעמוד על טיבה של הדינמיקה במשפחה מסוימת, חשוב לזכור שאנשים נוטים להציג תמונה פחות ממדויקת כאשר ליחסים המשפחתיים שלהם. הם עלולים לצבוע את מערכת היחסים שלהם עם הוריהם בצבעים וורודים יותר מהמציאות. אני מצטט ראיות מחקריות רבות לכך במאמרי "חוסר איזון כימי או בעיות בחיים?"¹

SSA הוא תסמין של מצוקה נפשית ולא הפרעה בפני עצמה

לפי הבנתי, SSA הוא תסמין המשקף מצוקה רגשית ולא הפרעה בפני עצמה. היות ש-SSA משקף חסר רגשי, הוא מלווה בדרך כלל בקשיים רגשיים אחרים.² הערכה עצמית נמוכה, חוסר אסרטיביות, דאגה קיצונית בנוגע לאישור של הזולת וכדומה הם פעמים רבות חלק מהתמונה הכוללת. ברוב המקרים, האנשים מבני אותו המין שהאדם נמשך אליהם הם בעלי תכונות שהוא חומד נואשות לעצמו (כגון מראה חיצוני, אסרטיביות, ביטחון עצמי). לא פעם, הרצון לקרבה פיזית הוא למעשה שאיפה דמיונית להטמיע בעצמו את התכונות הנערצות האלה.

מניסיוני הקליני, ברוב המקרים יש הבדל משמעותי בין הטרנסקסואלים והומוסקסואלים באופי החיפוש שלהם אחר בן זוג. הטרנסקסואלים נוטים לחפש בני זוג מבני המין השני **המשלימים** אותם. גבר הטרנסקסואלי עשוי להרגיש מושלם מאוד בכל התכונות שהוא אמור להכיל לפי דעתו, אך הוא חייב למצוא בת זוג שמעצם טבעה מגלמת תכונות שהוא אינו אמור לגלם כדי להשלים את הגבריות שלו. לעומת זאת, מטופליי הזכרים הסובלים מ-SSA נוטים לחפש גברים אחרים הנראים בעיניהם מושלמים מאוד בתחומים שבהם הם תמיד הרגישו חסרים, זאת כדי **לפצות** על החסרים שלהם.³ מכיוון שהם מנסים לפצות על דבר שלדעתם חסר בעצמם (בדרך כלל תכונות המזוהות בעיניהם כגבריות), הם נאלצים להתחבר לאדם מאותו המין.

ג'יימס ג'ילס (2006, 2008) ביטא בכתביו השקפה דומה על אודות משיכה מינית. לפי ג'ילס, אחד היסודות של הקיום האנושי הוא המודעות של האדם למיניות שלו, ובכלל זה המודעות לכך שחסר לו משהו שקיים במין השני. ג'ילס מפרט:

היבט אינטגרלי של המודעות למין הוא תחושת חוסר השלמות או הריקנות הקשורה במהותה לתשוקה המינית. זאת משום שתשוקה מינית נחוות כרצון האדם להכיל בגופו מין אחר, במציאות או בדמיון, כדי למלא את החלל ... לקבל את החסר לו על ידי מיזוג אינטימי. חוויה זו... בדרך כלל כוללת חיבור של

¹ ניתן לקרוא את המאמר באתרי: www.DrSorotzkin.com.

² ראה הוכחות מחקריות ב-*Archives of General Psychiatry*, שהסיקו כי הומוסקסואלים נמצאים בסיכון מוגבר ללקות בדיכאון, חרדה וכו' – צוטט בלינק להלן. הדברים נכונים גם בארצות שהכירו זה מכבר בהומוסקסואליות כווריאציה נורמלית של מיניות אנושית (כגון הולנד), ולכן קשה לייחס את השיעור הגבוה יותר של פסיכופתולוגיה בקרב הומוסקסואליים בארצות אלו ל"הומופוביה".

<https://web.archive.org/web/20070513142651/http://www.narth.com/docs/innate.html>

³ למותר לציין שישנם הטרנסקסואלים רבים המחפשים אף הם בני זוג כדי לפצות על נקודות החולשה שלהם. אני פשוט חולק הבחנה באשר למוטיבציות הדומיננטיות בדרך כלל במצבים אלה.

אברי המין... משום שדווקא איברי גוף אלו מהווים את המינים של האנשים המעורבים. [ג'ילס, 2006, עמ' 234-235]

בהמשך, מסביר ג'ילס את הקשר בין התזה הזו לתשוקות הומוסקסואליות, שבהן מושא החשק הוא בן אותו המין. ג'ילס מתבסס על דיונו של טריפ (1988) בעניין "תחושת החסר" של ההומוסקסואל לגבי המין שלו, ומסביר:

ההומוסקסואל הוא אדם המעריץ הערצה עזה את תכונותיהם של אנשים מבני אותו המין... מפני שהוא חש עצמו חסר בתכונות אלו. האדם עוסק בהערצה אינטנסיבית זו עד שהוא מתחיל לתת מאפיינים ארוטיים לתכונות של אותו המין ושואף להטמיע אותן בעצמו על ידי חיבור מיני לאנשים מבני אותו המין. [ג'ילס, 2008, עמ' 128-129]

קנאה אובססיבית

היות שהומוסקסואלים מונעים פעמים רבות על ידי קנאה שלילית וכואבת הנובעת מתחושות נחיתות, העניין שהם מגלים במושא הערצתם הוא פעמים רבות בעל אופי אובססיבי.¹ בראיון המתאר את ממצאי המחקר שלה בנושא קנאה (היל ואחרים, 2011), מדווחת שרה היל: "איננו יכולים להפסיק לחשוב על אנשים בעלי יתרונות שאנו חומדים לעצמנו... אך גם חמדה גוזלת אנרגיה רבה. קריאה על חברי כיתה עשירים ובעלי חזות נאה גרמה לתלמידים להתייאש תוך זמן קצר יותר ממשומות הדורשות מאמץ מוחי ממושך..."²

חמלה וסובלנות

אנשים רבים התומכים באג'נדה ההומוסקסואלית עושים זאת בשם החמלה. ראשית, עלינו לשאול האם זהו אקט של חמלה להעמיד פנים שתסמין מסוים אינו משקף הפרעה רגשית בשעה שהוא כן? אם מישוהו סובל ממצב רפואי הדורש טיפול דחוף אך מכחיש זאת, האם ההצטרפות שלנו להתכחשות שלו היא מעשה של חמלה?³ כמובן, פעילי הומוסקסואלים טוענים שהומוסקסואליות אינה משקפת הפרעה רגשית. זו שאלה מדעית שיש לבדוק אותה באמצעות מחקר ולא באמצעות רטוריקה פוליטית. אם הומוסקסואליות אכן משקפת הפרעה רגשית, זה בוודאי לא יהיה "רחוב" להעמיד פנים שהיא אינה כזו. כפי שהוזכר לעיל, ישנן ראיות שהפרעות רגשיות נפוצות יותר בקהילה ההומוסקסואלית.⁴

הטיית הוויכוח על ידי הצמדת תווית ה"הומופוביה" לכל מי שמאמין שהומוסקסואליות מצביעה על הפרעה היא דוגמה נוספת לגאונות הפוליטית של פעילים הומוסקסואלים קיצוניים. למעשה, הם המציאו מונח זה כדי לעשות דה-לגיטימציה לכל מי שיעזר לערער על היבט כלשהו באג'נדה שלהם.⁵

דרישתם של פעילים הומוסקסואלית לסובלנות אירונית למדי, בפרט לאור גישתם הבלתי סובלנית בעליל לאלו שאינם מציינים לאג'נדה שלהם. בעת האחרונה דווח שהקהילה ההומוסקסואלית "אורבת לפתחו" של הפרשן ההומוסקסואל השמרני אנדרו סובילן, לאחר שהוא העז להגן על מנהל טכנולוגי שנאלץ להתפטר עקב לחצים מצד

¹ בנימה דומה מצייין הרב נתן שרמן בסדרת השמע שלו על השואה: "זו הייתה עוד תופעה מוזרה של מנהיגי המפלגה הנאצית. הם סגדו ל'חיה הבלונדינית' היפהפייה, הגרמנית, הצפונית – אדם גבוה, רזה, בעל רגליים ארוכות, שיער בלונדיני, עיניים כחולות ופנים צרות. ובכל זאת, אף אחד ממנהיגי העל של המפלגה הנאצית לא היה נראה כך – אף לא אחד מהם". הת'ר פרינגל כותבת דברים דומים (2006): "ערב אחד, באירוע חברתי... אשתו של קצין SS רם דרג... העלתה את הבעיה בפני הימלר. היא ציינה שהמפלגה הנאצית תאבד מיידית את כל מנהיגותה – 'הפירהר, אתה, הר הימלר, ד"ר גבלס...' אם עקרונות הבירור הגזעני ייושמו בקפידה" [עמ' 42]. במילים אחרות, הנאצים עסקו באובססיות במאפיינים פיזיים "אידיאליים" שהיו חסרים מאוד בעצמם, כך לפי תחושתם.

² *The Week Magazine* 10/28/11 (Health & Science, p. 22).

³ ראה נספח א.

⁴ ראה נספח ב.

⁵ דוגמה נוספת של הצלחה תעמולתית של הלובי ההומוסקסואלי באה לידי ביטוי בדיווח שפורסם לאחרונה במגזין *The Week* (10 ליוני, 2011, עמ' 21). אמריקאים שהתבקשו לנחש כמה אחוזים מהאוכלוסייה הינם הומוסקסואלים או לסביים שיערו שמדובר ב-25% בממוצע. סקר אוכלוסייה חדש קובע כי שיעור המבוגרים האקטואלי המגדירים עצמם כלסביים, הומוסקסואליים או דו מיניים הוא 3.5% [משאל גל-אפ]. ברור שתפיסה מוטעית זאת היא תוצאה של מאמצי הלובי ההומוסקסואלי ליצור אשליה שהומוסקסואליות נפוצה מאוד, ובכך לחזק את הרעיון שמדובר בווריאציה נורמלית של מיניות אנושית.

פעילים הומוסקסואליים משום שתמך בהצעת חוק נגד שוויון נישואין. לדעתו של סובילן, הייתה זו "הפרת חופש הדיבור של אדם העלול לגרום לעיכוב אנשים פרטיים מלהביע את דעתם בחוויות שאינן קשורות לעבודה".¹

מלבד זאת, חשוב לזכור שהקהילה ההומוסקסואלית אינה מבקשת חמלה או אפילו קבלה. היא דורשת שהחברה תקבל את השקפת עולמה – דהיינו, שהומוסקסואליות היא ווריאציה נורמלית של מיניות אנושית. בשנותיה המוקדמות, דרישתה של התנועה ההומוסקסואלית הסתכמה בהגנה מפני הטרדה ואפליה (קרי: חמלה). כאשר אי מי צפה שבסופו של דבר הם ידרשו נישואין חד-מיניים, הם הגיבו בזעם רב. אולם, מאמרים פנימיים מפרי עטם של פעילים הומוסקסואלים מוכיחים באופן ברור ששוויון מלא – כולל נישואים חד-מיניים – היה מטרתם האולטימטיבית מלכתחילה.

חוסר שיפוטיות הוא מרכיב אחד של חמלה. יחד עם זאת, חבל שאנשים כה רבים מפרשים "חוסר שיפוטיות" כ"הימנעות מגיבוש עמדה". לאור זאת, ברגע שמישהו מגבש עמדה שיפוטית שהומוסקסואליות אינה רצויה – הן מסיבות דתיות, היות שהתורה אוסרת במפורש התנהגות הומוסקסואלית, ו/או מסיבות של בריאות הנפש, בשל ההוכחות שהומוסקסואליות קשורה לשיעור גבוה יותר של הפרעות רגשיות – הוא מואשם בשיפוטיות, או גרוע מכך, ב"הומופוביה". למותר לציין שאלו דברי הבל. למעשה, זהו שימוש מכוון לרעה במונח מדעי לצורך רווח פוליטי. "פוביה" מתייחסת לחרדה בלתי רציונלית בעליל. תהא השקפתו של אדם אשר תהא באשר לעובדה שהתורה אוסרת מעשים הומוסקסואלים או האמונה שהם מצביעים על מצוקה רגשית – היא בוודאי אינה נחשבת לאמונה בלתי רציונלית.

ידיד הומוסקסואלי התעקש פעם שאני "בוודאי" מתייחס אליו בשיפוטיות, מפני שאני מאמין שהומוסקסואליות אינה ווריאציה נורמלית של מיניות אנושית. עניתי שאני יכול להוכיח לו שהוא נוהג כלפיי בשיפוטיות. הוא התנגד לכך בכל תוקף; הרי בעיני מי שמכריז על עצמו כ"ליברלי", נחשבת השיפוטיות לפשע בלתי נסלח. הזכרתי לו שהוא עצמו צמחוני, המאמין שאכילת בשר היא מעשה בלתי מוסרי. אי לכך, בהתאם לקריטריון שלו עצמו, הוא בוודאי חש שיפוטיות כלפי אדם כמוני האוכל בשר (אולי הוא אפילו יכנה אותי "צמחוני-פובי"). אני, לעומת זאת, מאמין שמותר לאדם להיות בעל עמדה מבלי לשפוט את הזולת באופן אישי.²

למותר לציין שעלינו להתייחס לכל בני האדם בכבוד ובחמלה, ללא קשר למצבם. זה אינו הנושא. אין לערב את סוגיית הגישה להומוסקסואלים כאנשים אינדיבידואלים בסוגיית הגישה להומוסקסואליות כתנועה.

האם אפשר להשתנות?

הדעה הפופולרית ש-SSA אינו ניתן לשינוי ("מפני שהוא גנטי") היא מרכיב נוסף באג'נדה הפוליטית ההומוסקסואלית. גם כאן, לו יתגלה גורם גנטי/מולד הקשור להומוסקסואליות, לא בהכרח שהוא אינו ניתן לשינוי.

פעמים רבות נוטים להניח שאם דפוס התנהגות קשור למזג מסוים על בסיס ביולוגי, הדפוס אינו ניתן לשינוי... המופרכות של הנחה זו מתועדת היטב בתחומים רבים בפסיכולוגיה... שינויים בהקשר הפסיכו- חברתי של ילד עשויים להשפיע באופן ברור על ביטוי המזג שלו/ה. (פריק ולוני, 2002, עמ' 122)³

העובדה שהתגברות על SSA אכן קשה וההצלחה בה חלקית בלבד וכוללת מקרי נסיגה, מצוטטת אף היא כראיה ל"חוסר ההשתנות" של אוריינטציה מינית. לפי סברה זו, נראה שהשינוי החיצוני אינו אותנטי. טענה זו היא לא פחות ממגוחכת! כל הבעיות הפסיכולוגיות קשות לשינוי. האם קל לעזור למישהו לשפר את הדימוי העצמי שלו? האם קל לעזור למישהו לפתח ביטחון עצמי? או להתגבר על שנים של התעללות? כאשר האדם עושה צעדים לקראת שינוי, האם אנו מזלזלים בהתקדמות שלו מפני שהוא עדיין נאבק? ואם הוא מגיע לשיפור של תשעים אחוז במהלך הטיפול, האם איננו רואים זאת כהצלחה אדירה למרות שיירי הבעיה שנותרו בעינם? תכניות 12 הצעדים

¹ אנדרו סובילן מעורר את זעמה של הקהילה ההומוסקסואלית בעניין הגנתו של מנכ"ל מוזילה לשעבר ברנדן אייך, מאת ג'וזף מייטון, *Tech Times*, 12 לאפריל, 2014.

² ראה נספח ד.

³ אריק קנדל זכה בפרס נובל לרפואה בשנת 2000 בזכות הגילוי שמאורעות חיים משפיעים על מבנה המוח ואפילו על הגנטיקה היסודית העומדת בשורשה!

נחשבות בעיני רבים ל"סטנדרט הזהב" לטיפול בהתמכרויות, אך גם הן רחוקות מאוד מהצלחה מלאה ויש בהן נסיגות משמעותיות.¹ מדוע הטיפול ב-SSA מחויב לסטנדרטים כה מגוחכים, בלתי הגיוניים ושונים בתכלית מהסטנדרטים שאליהם מחויבים יתר תחומי הפסיכותרפיה? נראה שרק בגלל אג'נדה פוליטית.

האג'נדה הפוליטית הזו ניכרת היטב בתגובותיהם של פעילים הומוסקסואליים קיצוניים למדענים המדווחים על ממצאי מחקר המנוגדים לאג'נדה ההומוסקסואלית. ד"ר רוברט ספיצר, הפסיכיאטר הנודע מאוניברסיטת קולומביה, היה יוזם החלטתה של האגודה הפסיכיאטרית האמריקנית להסיר את ההומוסקסואליות מרשימת ההפרעות הפסיכיאטריות ב-1973. החלטה זו הושגתה, במידה רבה, על האמונה שהומוסקסואליות הינה מרכיב בטבע הבסיסי של האדם שאינו ניתן לשינוי. ד"ר ספיצר חקר את הנושא מחדש בשלב מאוחר יותר וראיין אנשים רבים שעברו טיפול מוצלח בהומוסקסואליות שלהם. ב-2003 הוא הכריז בפומבי את ההכרזה הבאה:

אני משוכנע מהאנשים שראיינתי שרבים מהם... עשו שינויים ניכרים לקראת היותם הטרוסקסואליים... אני חושב שזו בשורה... הגעתי למחקר בספקנות. כעת אני טוען שניתן לשמור על שינויים אלו לאורך זמן.²

הפעילים ההומוסקסואליים לא הגיבו להכרזה זו בוויכוח הגיוני או בקריאת תיגר על ממצאיו על בסיס מדעי. במקום זאת, שמו הושמץ והוכפש על ידי פעילים הומוסקסואליים ואנשי ה"פוליטיקלי קורקט".³

מטפלים הצליחו לעזור לאנשים להתגבר על SSA באותה מידה שהם הצליחו לעזור להם להתגבר על בעיות פסיכולוגיות אחרות. סיכויי הצלחה בטיפול ב-SSA תלויים באותם גורמים (מוטיבציה, תקווה, תמיכה, משאבים, תבונה וכו') שבהם תלויה הצלחת הפסיכותרפיה בכל המקרים. אי לכך, אף על פי שיהיה זה לא מדויק ולא מוסרי לטעון שהתגברות על SSA היא משימה קלה או מובטחת, באותה מידה יהיה זה לא מדויק ולא מוסרי לטעון שהיא אינה אפשרית.⁴

דפוס חשיבה

מניסיוני, אחד הגורמים החשובים המעצימים את הקושי לעזור לאדם להתגבר על הומוסקסואליות היא מידת מעורבותו בארגונים הומוסקסואליים. הסבר אחד לכך הוא שאדם כזה עבר שטיפת מוח יסודית שהוא נולד עם הרכב גנטי קבוע מראש המחייב אותו להיות גאה. האם זה מפליא שהוא יתקשה מאוד להשתנות? המחקר פורץ הדרך של קארול דווק (2006) גילה שאנשים בעלי "דפוס חשיבה מקובע" מאמינים ששישוריהם ויכולותיהם קבועים, כלומר אינם ניתנים לשינוי, ואילו אנשים בעלי "דפוס חשיבה של צמיחה" רואים עצמם כגמישים, נתונים בתהליך ובעלי פוטנציאל לשינוי. באופן לא מפתיע, דווק גילתה שאנשים בעלי דפוס חשיבה מקובע הם בעלי סיכויים נמוכים יותר להשתנות (נבואה המגשימה את עצמה). כמה אירוני להיווכח שאותם אנשים המשכנעים אנשים עם SSA שהם נולדו כך ושהנטייה אינה ניתנת לשינוי – וכך, למעשה, מקשים עליהם להשתנות – מצביעים על קושי זה כהוכחה ל"דפוס החשיבה המקובע" שלהם.

עבדתי פעם עם גבר בגיל 25 שהזדהה כגאה. הוא הגיע לטיפול בגלל חרדה ודיכאון. הוא קיבל את הנחת היסוד ה"פוליטיקלי קורקט" שהוא נולד גאה "מבחינה גנטית". הוא נזכר שבכמה מפגשים אינטימיים פיזיים עם בחורות בגיל העשרה הוא הרגיש דחייה מהגוף הנשי, ובעיניו זו הייתה הוכחה שהוא ככל הנראה נולד גאה. במהלך הטיפול התברר שהוא הוטרד מינית על ידי דודתו הרווקה שהתגוררה בביתו. הטרדה זו התחילה בגיל שמונה ונמשכה עד גיל ארבע עשרה. חוויה זו בוודאי מסבירה מדוע הוא הרגיש דחייה מהגוף הנשי! האנשים ששוחחו אתו על ה-SSA שלו במהלך השנים היו שותפים לאמונתו ש-

¹ "הספר הגדול" של אלווהוליסטים אנונימיים (AA) מצהיר על שיעור הצלחה של חמישים אחוז [הגזמה חמורה לפי דעתם של מומחים רבים] וטוען שעשרים וחמישה אחוזים נוספים נותרים פכחים לאחר כמה נסיגות. Alcoholics Anonymous World Services, Inc. (2001). *Alcoholics Anonymous: The Story of How Many Thousands of Men and Women Have Recovered from Alcoholism*.

² צוטט ב- <https://web.archive.org/web/20070513142651/http://www.narth.com/docs/innate.html>.

³ ד"ר ספיצר פרסם "נסיגה" ממחקר זה ב-2012. אולם "נסיגה" זו הייתה יותר כניעה ללחץ פוליטי מאשר הצהרה מדעית (ראה נספח ו).

⁴ ראה נספח ה.

SSA נקבע גנטית ולכן הטראומה המינית שלו נותרה לוטה בערפל.¹ אמנם הוא הסכים שלפי ההיגיון ההטרדה גרמה ככל הנראה ל-SSA, אך הוא הרגיש שאחרי תקופה כה ארוכה, יהיה קשה מדי להשתנות.

יש סיבה נוספת שאנשים המעורבים יותר בתרבות הגאה מתקשים להיעזר גם כשהם רוצים להשתנות. אנשים רבים עם SSA תמיד הרגישו דחייה מצד הוריהם הביקורתיים מדי (כאשר הביקורת קדמה לגילוי ה-SSA). הכמיהה לקבלה הפכה איפוא לכוח מניע עיקרי בחייהם. כאשר הם התחילו לחוות SSA, הם הרגישו מנודים עוד יותר (אפילו כאשר איש מלבדם לא ידע על כך), והרצון לאישור גבר עוד יותר. כאשר הם "יצאו מהארון" וברוב המקרים חוו דחייה גלויה עוד יותר, או לכל הפחות ביקורתיות מצד משפחתם, ההשתוקקות לאישור התמקדה כמעט לחלוטין בקבלת ההומוסקסואליות שלהם, מפני שעל פי תפיסתם זהו חסרונם הבולט ביותר. כאשר הקהילה ההומוסקסואלית מחבבת אותם בקבלה בלתי מותנית שהם חווים אולי בפעם הראשונה בחייהם, המשיכה לקהילה זו יכולה להיות אינטנסיבית ועמידה מאוד בפני כל התערבות, גם כאשר ה-SSA אינו רצוי ומנוגד לדימוי העצמי שלהם.

הנרדפים הופכים לרודפים

אנשים רבים בקהילה הכללית אינם יודעים עד כמה הרחיקה לכת האג'נדה ההומוסקסואלית הקיצונית. בדוגמה קלאסית של "הנרדף שהפך לרודף", הם נחווים לכפות את דעתם על החברה כולה עד כדי דיכוי חופש הביטוי.² פעילים גאים בארגונים רבים לבריאות הנפש אינם מסתפקים בעגינת נישואין הומוסקסואליים בחוק במדינות רבות, אלא מקדמים הכרזה שאין זה מוסרי עבור מטפל לטפל בלקוח המבקש עזרה בהתגברות על SSA! ניו ג'רסי ומספר מדינות נוספות כבר הצהירו שהורה המביא את ילדו הקטין לטיפול ב-SSA נהג בחוסר מוסריות!³ מדהים לראות איך התומכים הנלהבים ביותר בנחישות עצמית משנים לפתע את עורם ומחליטים שאסור לתת למבוגרים להחליט כיצד לעזור לילדיהם! מה שמדהים עוד יותר הוא שרוב הפעילים שאינם סומכים על לקוח בהחלטה לנסות לשנות את מושא משיכתו מזכר לנקבה אינם מהססים להתיר לגבר להחליט לעבור ניתוח לשינוי המין!

מסקנת הדברים

שלושת עיקרי האמונה של ההומוסקסואליות שאותם מכתובה התקינות הפוליטית הם שהומוסקסואליים נולדים כך, שהמצב אינו בר שינוי ושזוהי ווריאציה נורמלית של מיניות אנושית. נוכחנו לדעת שאמונות אלו אינן נובעות מחמלה ושאינן להן תוקף מדעי.

מטפלים פסיכולוגים רבים חווים תסכול כשהם שומעים אנשים אומרים משפטים כגון: "טיפול פסיכולוגי הוא בזבוז זמן וכסף; אף אחד אינו משתנה בעקבות טיפול". אחרי הכול, הם עצמם עזרו לאינספור לקוחות לחולל שינויים משמעותיים בחייהם! זו תחושת כשאינו שומע את הטענה הרווחת בימינו שסיכויי של אדם עם SSA להשתנות בעקבות טיפול נמוכים מאוד! כדי להאמין לטענה זו, יהיה עליי להתכחש לדברים שראיתי אינספור פעמים בעבודתי.

¹ בנימה דומה, ריד, וון אוס, מוריסון ורוס (2005) מצטטים מחקרים רבים המצביעים על הקבלה משמעותית בין המבנים הדיאגנוסטיים של סכיזופרניה, הפרעות ניתוק והפרעת דחק פוסט-טראומטית (PTSD). אך היות שקלינאים רבים בימינו נוטים להתייחס לסכיזופרניה כמחלה ביולוגית, הם אינם שואלים את השאלות העשויות לחשוף היסטוריה של התעללות ולאפשר אבחון של PTSD.

² הוונמתי פעמיים להרצות על SSA, פעם לפני קהל לא מקצועי ופעם אחרת בוועידה מקצועית, אך אירועים אלו בוטלו בגלל איומים על הענשה כלכלית לארגון המסבסד ואיומים על הפרעות לאירוע! כיום רוב הארגונים אינם מנסים אפילו לקיים אירועים כאלו מסיבות מובנות.

³ מי שאינו מבין שצעד זה הוא רק צעד ראשוני במאמץ להגדיר את כלל הטיפולים ב-SSA – כולל במבוגרים – כבלתי מוסריים, לוקה בנאיביות פוליטית. ראוי גם לציין שחלק גדול מהפולמוס סביב הטיפול ב-SSA מתייחס ספציפית לשיטת טיפול מסוימת – טיפול המרה (ג'וזף ניקולוסי, 1991). ההנחה שכל תרפיסט המטפל ב-SSA משתמש בטיפול המרה הפכה להיות מובנת מאליה, אך במציאות לא כך הם פני הדברים. כמו במקרים אחרים של הפרעות רגשיות, מטפלים שונים נוקטים גישות שונות, וגם אותו מטפל עשוי לנקוט גישות שונות במקרים שונים. הגישה שלי לטיפול ב-SSA קרובה יותר לתרפיה פסיכודינמית מסורתית מאשר ל"טיפול המרה".

נספח

א. ישנם סוברים שהטענה ש-SSA נתון לשינוי מעידה על חוסר חמלה. האשמה זו מזכירה לי את המקרה הבא: לפני שנים רבות, כמה מחברי הקהילה החרדית בישראל היו מעורבים בתאונת דרכים קטלנית. למרבה הצער, רובם נפטרו. הרב וולבה התייחס לטרגדיה זו בדרשה בבית המוסר ואמר את הדברים הבאים: "איננו מבינים את חשבונו הבורא באירועים אלו, אך אנו כן יכולים להבין חשבונו אנושיים. מקובל לדבר על "קרבות ציבור" ו"גזירות שמים" במצבים כאלו, אך פעמים רבות זו אינה האמת. במקרים רבים כגון אלו, הנהגים נסעו מעל המהירות המותרת ו/או נהגו ברשלנות. אנשים צריכים ליטול אחריות על מעשיהם!"¹ סביר להניח שהיה זה מסר מכאיב לאנשים שהיו מעורבים בתאונה ולבני משפחותיהם. האם היה רחום יותר מצד הרב וולבה לא לומר את הדברים ולהסכים שמדובר בזגירת שמים?

ב. ישנן דוגמאות בולטות יותר לאנשים עם הפרעה הטוענים שזו אינה הפרעה. שימו לב לסעיף הבא ב- *Wisconsin Law Review*, 235 (1995) תחת הכותרת: "קבלת החלטות עבור ילדים חרשים בעניין שתלים שבלוליים: ההשלכות החוקיות של הכרה בחרשות כתרבות במקום כנכות".

ביוני, 1990, אישר מנהל המזון והתרופות האמריקאי את השימוש בשתלים שבלוליים לילדים חרשים מגיל שנתיים עד שבע-עשרה. מאז התגלע פולמוס מר ורווי אמוציות בין הורים שומעים המבקשים להשתמש בטכנולוגיה החדשה על ידי השתלת שתלים בילדיהם החרשים לבין פעילים חרשים הטוענים שחרשות אינה נכות שיש לרפא אותה אלא תת-תרבות בלשנית ייחודית...²

ג. הצמדת תואר הגנאי "הומופוב" לכל מי שאינו מסכים לאג'נדה שלהם היא רק אחת מטכניקות הדה-לגיטימציה בארסנל של השדולה הגאה. טכניקה אחרת הנחת יסוד גורפת שכל חוסר הסכמה לאג'נדה שלהם נובעת בהכרח מאמונות דתיות מיושנות. התראיינתי פעם לעיתון *Forward* [עיתון יהודי ליברלי] על גרסה קודמת של מאמר זה. במהלך הראיון הבהרתי היטב שהתנגדותי לחוק האוסר על מטפלים לעזור לקטינים להתגבר על SSA, גם כשהוא רצונם ורצון הוריהם, מבוססת אך ורק על ניסיוני כדוקטור לפסיכולוגיה קלינית ואינה קשורה כלל לזהותי כיהודי חרדי.³ למרות הדגשות חוזרות ונשנות מצדי, הכיתוב לצד תמונתי בכתבה לא היה "ד"ר סורוצקין" אלא "הרב סורוצקין". יתכן שהדבר נעשה בכונת זדון, או שמדובר בפליטה פרוידיאנית מכוונת היטב.

ד. הנה דוגמה לאופן שבו הפחד משיפוטיות מגביל הבעת דעות (הבעת דעה מבלי להיות שיפוטי בהכרח): פרופסורית מסוימת התראיינה בפודקאסט, בעיקר בנושא חייה האישיים ואמונותיה. בשלב מסוים שאל המראייין מה לדעתה תכלית החיים. בתגובה, הפרופסורית הדגישה מספר פעמים שהיא מתייחסת אך ורק לאמונתה לגבי תכלית חייה **שלה**, ושאינו זה מקומה להביע דעה עבור אנשים אחרים. האם היה נורא כל כך לו היא הייתה מביעה את **דעתה** על תכלית חייהם של כולם?

ה. הלחץ לשלול את האפשרות שאנשים ישנו את נטייתם המינית מעניין במיוחד, משום שלפני זמן לא רב היה מקובל בקרב מטפלים ואנשי ה"פוליטיקלי קורט" לדבר על "פסליות מינית או ארוטית" – כלומר, המידה שבה הדחף המיני מעוצב על ידי גורמים חברתיים, תרבותיים ונסיבתיים. מגמה זו השתנתה פתאום, ואם נער בתיכון מספר למדריך בית הספר שהוא מרגיש משיכה מינית לנער אחר, אומרים לו שזה סימן שהוא גאה ושעליו לאמץ נטייה זו. נראה שהתפיסה של פלסטיות ארוטית חלפה מן העולם. בדומה לכך, אנשים א-מיניים, כלומר אנשים ללא שום משיכה מינית לשני המינים – מקבלים את המסר שזו בסך הכול וריאציה נוספת של מיניות נורמלית. אגודה המוקדשת לאנשים א-מיניים – *Asexual Visibility and Education Network (AVEN)* – מצהירה באתר שלה: "בשונה מפרישות, שהינה

¹ הובא בספר "סוד החינוך" (תשע"ו) מאת הרב אליהו פרידלנדר (עמ' קס"א).

² נראה שפעילים מסוימים רצו לפנות לבתי המשפט כדי למנוע מהורים להשתלל התקנים אלו בילדיהם משום שהדבר היה מנשל אותם מ"תרבות החרשות" שלהם.

³ <http://heinonline.org/HOL/ViewImageLocal?handle=hein.journals/wlr1995&div=14&collection=&method=preview&ext=.png&size=3>

³ בדיוק כמו שמאמרי נגד מודל "חוסר האיזון הכימי" של הפרעות נפשיות לא היה קשור כלל לדת: ראה הערה 8.

עניין של בחירה, א-מיניות היא אוריינטציה מינית¹. האפשרות שא-מיניות עשויה להיות תוצאה של טראומה משמעותית – אפשרות שכל מטפל מתחיל היה בודק לפני זמן לא רב – אפילו לא באה בחשבון. בדומה לכך, בפודקאסט שאירח פסיכולוג קליני חרדי נערך דיון בהשלכות ההלכתיות של אדם א-מיני שרוצה להתחתן. המארח לא הזכיר אף פעם אחת בדיון הארוך את האפשרות שהפרעה זו עשויה להיות תגובה לטראומה ושניתן לטפל בה בהצלחה.

1. "נסיגתו" של ספיצר ממחקרו אודות שינוי אוריינטציה מינית: מה המשמעות האמתית?

מובאה מדבריו של קריסטופר ה. רוזיק, Ph.D - יום חמישי, 31 למאי, 2012 [הורד ב-23 בינואר, 2017 מהאתר: <https://www.lifesitenews.com/opinion/spitzers-retraction-of-his-sexual-orientation-change-study-what-does-it-really-mean>]

31 למאי, 2012 (NARTH.com) – תשומת לב רבה מופנית בימים אלו ל"נסיגתו" של רוברט ספיצר, M.D., ממחקרו החשוב אודות שינוי אוריינטציה מינית (ספיצר, 2003a). המירכאות הכפולות סביב "נסיגה" הנן מכוונות, מפני שאין לסווג את מה שקרה כ"נסיגה". אמנם התפתחות זו הפכה לנושא שיחה מועדף עבור מתנגדים למאמצים לשינוי אוריינטציה מינית SOCE, אך ניסוחה של הנסיגה משקף דיבור ממניעים פוליטיים במקום ניתוח מדעי. מטרת הדברים הבאים היא לעזור לאנשים הנבוכים מול מעשיו של ספיצר וסערת הזנת המדיה עקב כך להבין מה באמת קרה. להלן, אני סוקר מספר נקודות חיוניות שנעלמו, ככל הנראה, בניצול הפרטיזוני של השתלשלות עניינים.

1. ספיצר לא חזר בו ממחקרו. המונח הנכון למעשהו של ספיצר מצוי בכותרת מכתב ההתנצלות שלו ששוגר בעת האחרונה: הוא העריך מחדש את פרשנותו (ספיצר, 2012)...
2. שינוי הפרשנות של ספיצר תלויה באמונתו החדשה שהדיווחים על שינוי במחקרו לא היו אמינים. במקום זאת, כעת הוא מצהיר שדיווחיהם של המשתתפים על שינוי היו "הונאה עצמית או שקר גמור" (ספיצר, 2012)...
3. הטיעון בעד מהימנות סיפור השינוי של המשתתפים נותר בעינו. זכרו שעבודת המחקר של ספיצר היה ללא דופי מבחינה מדעית. כמו בכל עבודת מחקר, המתודולוגיה הייתה מוגבלת, אך בעת עריכת המחקר היה טיעון סביר לקבלת אמיתות סיפורי המשתתפים, וטיעון זה תקף גם היום. בעת פרסום מחקרו, דיווח ספיצר (2003a) "... הייתה ירידה ניכרת בכל מדדי השינוי..."
4. קיים סטנדרט כפול שאינו מובע במילים בדיווחי ההערכה המחודשת של ספיצר.... זה מצער אך כלל לא מפתיע שדיווחים על שינוי אוריינטציה מינית נתונים לספקנות קשה ובלתי פוסקת, בעוד שמידע אחר מדיווח אישי, כגון הדיווח של שידלו ושרודר (2002), מאומת כעובדה אוניברסלית אף שהוא סובל ממגבלות דומות. אם אנו שוללים את מחקרו של ספיצר עקב השימוש בנתונים מדיווח עצמי, האם לא מוטל עלינו להתייחס למחקר נגד SOCE, השווה מבחינה מתודולוגית, בספקנות דומה? הגינות מדעית דורשת לכאורה התייחסות כזאת, אך ברור שאינטרסים פוליטיים אינם דורשים זאת.
5. הקשרים אישיים וסוציו-פוליטיים עשויים לשפוך אור על הערכתו החדשה של ספיצר... קשה לדמיין את ירידת קרנו המקצועית של ספיצר בעקבות מחקר זה. בתוך תקופת זמן קצרה מאוד, הפך מעמדו בקרב מקצועו מחלוץ הרואי של זכויות הומוסקסואליות לדובר בלתי מכוון של העוסקים בתחום ה-SOCE, הנחשבים בעיני רבים מעמיתיו כראויים לגינוי מוסרי. הן לפני פרסום המחקר והן לאחריו, אישר ספיצר שהוא זוכה לקיתונות של זעם ודואר משמיץ המופנים אליו (ספיצר, 2003b; ונהולדט, 2000). אין ספק שעשור של קבלת מהלומות מחבריו, עמיתיו והקהילה ההומוסקסואלית שהעריצה אותו בעבר היה משפיע לרעה על כל אחד מאתנו.

ספיצר סובל בימים אלו ממחלת הפרקינסון ונמצא באחרית ימיו, ומובן שהוא מהרהר בצביון המורשת שאותה הוא רוצה להותיר אחריו. גיבור או פושע, אייקון או מנודה – איזה מורשת היה כל אחד מאתנו בוחר לעצמו? אינני יכול לקבוע בוודאות ששיקולים בלתי מדעיים אלו השפיעו על החלטתו של ספיצר "לחזור בו" ממחקרו, אך אני כן יכול לומר שקשה לי לדמיין מצב שבו הם לא היו משפיעים עליו.

¹ <http://www.asexuality.org/home/>

מקורות

- Atkinson, L. & Zucker, K.J., (Eds.), (1997), *Attachment and psychopathology*. New York: Guilford.
- Dar-Nimrod, I. & Heine, S.J. (2011). Genetic essentialism: On the deceptive determinism of DNA. *Psychological Bulletin*, 137, 800-818.
- Dwek, Carol (2006). *Mindset: The New Psychology of Success*. NY: Random House.
- Frick, P.J. & Loney, B.R. (2002). Understanding the association between parent and child antisocial behavior. In R. J. McMahon and R. D. Peters (Eds.), *The effects of parental dysfunction on children*. (pp. 105-126). NY: Kluwer Academic.
- Giles, J. (2006). Social constructionism and sexual desire. *Journal for the Theory of Social Behaviour*, 36, 225-238.
- Giles, J. (2008). *The nature of sexual desire*, University Press of America.
- Hill, S. E., DelPriore, D., & Vaughan, P. (2011). The cognitive consequences of envy: Attention, memory, and self-regulatory depletion. *Journal of Personality and Social Psychology*, 101, 653-666.
- Kendler, K. S. (2005). "A Gene for...": The nature of gene action in psychiatric disorders. *American Journal of Psychiatry*, 162, 1243-1252.
- Mann, C. (1994). Genes and behavior. *Science*, 264, 1686-1689.
- Maté, G. (2011). *When the Body Says No: Exploring the stress-disease connection*. Hoboken, NJ: Wiley.
- Neubauer, P. B., & Neubauer, A. (1990), *Nature's thumbprint: The new genetics of personality*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Nicolosi, J. (1991). *Reparative therapy of male homosexuality*. Northvale, NJ: Jason Aronson.
- Pringle, H. (2006). *The Master Plan: Himmler's Scholars and the Holocaust*. NY: Hyperion.
- Read, J., van Os, J., Morrison, A. P., & Ross, C. A. (2005). Childhood trauma, psychosis and schizophrenia: A literature review with theoretical and clinical implications, *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 112, 330-350.
- Starkweather, C. W. (2002). The epigenesis of stuttering. *Journal of Fluency Disorders*, 27, 269-288.
- Tripp, C. A. (1988). *The homosexual matrix*, (2nd ed.) NY: Meridian.
- Whitehead, N. E. (2011a). Neither genes nor choice: Same-sex attraction is mostly a unique reaction to environmental factors. *Journal of Human Sexuality*, 3, 81-114.
- Whitehead, N. E. (2011b). Sociological studies show social factors produce adult SSA. *Journal of Human Sexuality*, 3, 115-136.